

Toets nieuwe opleiding

Hogeronderwijsinstellingen die een nieuwe associate degree-, bachelor- of masteropleiding willen starten, dienen deze laten erkennen door de NVAO (accrediteren). Dit kan via een toets nieuwe opleiding (TNO). In deze procedure beoordeelt een panel van onafhankelijke deskundigen de nieuwe opleiding.

ALGEMENE INFORMATIE

Een instelling die een nieuwe associate degree-, bachelor- of masteropleiding wil laten erkennen, vraagt bij de NVAO een accreditatie nieuwe opleiding aan. Erkenning is nodig voor het kunnen afgeven van erkende Nederlandse diploma's, het kunnen verkrijgen van bekostiging en voor studenten om in aanmerking te komen voor studiefinanciering.

De beoordeling van een nieuwe opleiding vindt plaats via een [toets nieuwe opleiding \(TNO\)](#). Dit is een planbeoordeling uitgevoerd door een panel van [onafhankelijk deskundigen](#) onder leiding van een [voorzitter](#), die allen door de NVAO worden benoemd en getraind. De instelling levert hiervoor opleidingsplannen aan die een helder beeld geven van de beoogde leerresultaten van de gehele opleiding, de inrichting van het curriculum, de leeromgeving, de toetsing en het docententeam dat de opleiding zal gaan verzorgen. Deze aspecten zijn in detail uitgewerkt met betrekking tot de eerste 60 EC van de opleiding ongeacht het niveau, de variant en de locatie van de opleiding. De plannen moeten zodanig zijn uitgewerkt dat het deskundigenpanel een goed beeld krijgt van het niveau van de opleiding en de kans dat studenten na afronding een diploma ontvangen dat staat voor het niveau waarop de opleiding is geaccrediteerd.

Voor nieuwe opleidingen die worden aangeboden door instellingen die de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) hebben behaald, geldt een [beperkte TNO](#) omdat elementen van de uitgebreide beoordeling al in de ITK zijn getoetst.

Voor instellingen zonder ITK geldt dat hun opleidingen worden getoetst via een [uitgebreide TNO](#). Indien tijdens de uitgebreide TNO standaarden 10 en 11 nog niet kunnen worden beoordeeld, omdat er nog geen feitelijk onderwijs wordt verzorgd bestaat de verplichting om drie jaar nadat de toets nieuwe opleiding is verleend, deze twee kwaliteitsaspecten te laten beoordelen. De desbetreffende rapportage dient tweeënehalf jaar nadat de toets nieuwe opleiding is verleend bij de NVAO te worden ingediend.

Instellingen hebben de plicht om in de aanvraag voor een toets nieuwe opleiding melding te maken van alle afstudeerrichtingen, specialisaties, varianten, locaties en wettelijke vereisten die aan de nieuwe opleiding zijn verbonden. Opleidingstrajecten die niet zijn gemeld, vallen niet onder de accreditatie.

Op grond van haar rol als 'poortwachter' van het hoger onderwijs stelt de NVAO zelf de panels samen. De NVAO behandelt een aanvraag in de regel [binnen zes maanden](#).

Wanneer de instelling de opleiding wil laten bekostigen, vraagt de instelling ook een toets macrodoelmatigheid aan bij de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). De CDHO adviseert de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap die een besluit neemt over de bekostiging. De instelling kan deze procedure voorafgaand, parallel aan of na afloop van de TNO-procedure van de NVAO doorlopen. In de laatste twee gevallen is er een zeker risico voor de instelling: wanneer de NVAO positief besluit over de opleiding, maar de minister negatief over de macrodoelmatigheid, kan de opleiding in veel gevallen alleen starten zonder bekostiging.

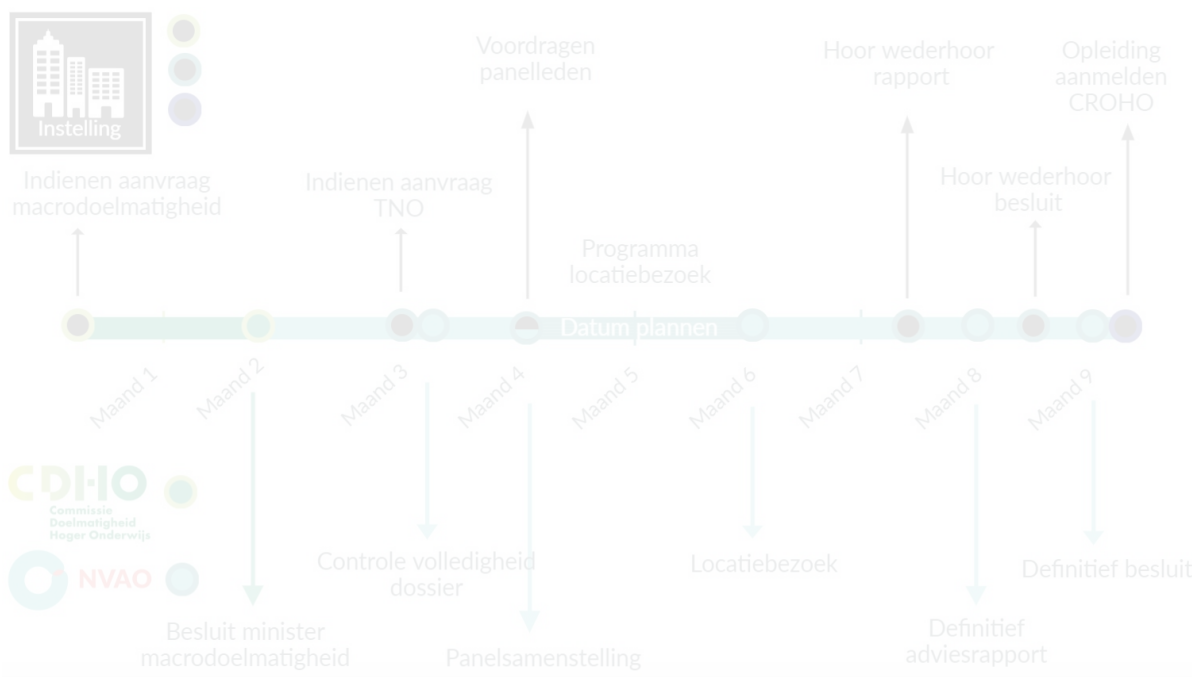
Private organisaties die voor het eerst een hogeronderwijsopleiding willen verzorgen, moeten eerst door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden erkend als rechtspersoon voor hoger onderwijs. Hiertoe doorlopen zij een verzwaarde toets nieuwe opleiding. Na goedkeuring van de minister kunnen zij erkende bachelor- en mastergraden verstrekken en rechtstreeks opleidingen ter accreditatie aanbieden bij de NVAO.

Onder de blauwe woorden vindt u verschillende instructies filmpjes.

Hieronder vindt u een tijdslijn ter indicatie:

NVAO
VERTROUWEN IN KWALITEIT

STAPPENPLAN

1

HET INDIENEN VAN DE AANVRAAG

De instelling dient een aanvraag voor een accreditatie nieuwe opleiding (toets nieuwe opleiding - TNO) in bij de NVAO in de vorm van een informatie...

De instelling dient een aanvraag voor een accreditatie nieuwe opleiding (toets nieuwe opleiding - TNO) in bij de NVAO in de vorm van een informatiedossier. Het informatiedossier volgt de standaarden van het beoordelingskader. Instellingen die beschikken over een oordeel positief (onder voorwaarden) op de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) kunnen gebruikmaken van het beperkte TNO-kader. Andere instellingen passen het uitgebreide kader toe. Het informatiedossier is een op zichzelf leesbaar document met een omvang van maximaal 15 pagina's voor het beperkte kader of maximaal 20 pagina's voor het uitgebreide kader, beide exclusief bijlagen. Het informatiedossier en de bijlagen geven het panel een helder beeld van de beoogde leerresultaten voor de gehele opleiding, de inrichting van het curriculum, het concept-OER, de leeromgeving, de toetsing en de samenstelling van het docententeam dat de opleiding zal gaan verzorgen. Voor de eerste 60 EC van de opleiding is alle informatie over de inhoud van de opleiding en de toetsing (ten minste in concept) beschikbaar. Daarnaast zijn voor een aantal onderdelen toetsen uitgewerkt. De opleiding maakt inzichtelijk hoe zij aan het eind van het programma de beoogde leerresultaten zal toetsen. Instellingen hebben de plicht om in de TNO-aanvraag melding te maken van alle afstudeerrichtingen, specialisaties, varianten, locaties en wettelijke vereisten die aan de betreffende opleiding zijn verbonden. Opleidingstrajecten die niet zijn gemeld vallen niet onder de accreditatie.

2

REGISTRATIE EN TOEWIJZING PROCESCOÖRDINATOR

Na ontvangst stuurt de NVAO een ontvangstbevestiging en factuur naar de contactpersoon van de instelling. De NVAO wijst een procescoördinator aan d...

Na ontvangst stuurt de NVAO een ontvangstbevestiging en factuur naar de contactpersoon van de instelling. De NVAO wijst een procescoördinator aan die de TNO-procedure begeleidt en aanspreekpunt is voor de instelling,

panelleden en de NVAO. De procescoördinator controleert het dossier op volledigheid en vraagt eventueel ontbrekende informatie op.

3

PANELSAMENSTELLING & VASTSTELLEN VISITATIEDATUM

Als het dossier aan alle formele vereisten voldoet, stelt de procescoördinator een panel van onafhankelijke deskundigen samen dat voldoet aan de ei...

Als het dossier aan alle formele vereisten voldoet, stelt de procescoördinator een panel van onafhankelijke deskundigen samen dat voldoet aan de eisen van de NVAO. Over het algemeen bestaat een panel uit vier leden, waaronder een student. De instelling kan suggesties doen voor panelleden. Het panel wordt bijgestaan door een secretaris en de procescoördinator; zij maken formeel echter geen deel uit van het panel. De procescoördinator houdt contact met de instelling over de panelsamenstelling en legt deze ter goedkeuring voor aan het bestuur van de NVAO. Na de goedkeuring ontvangen de panelleden het informatiedossier en bijbehorende stukken, ter voorbereiding op het locatiebezoek.

4

LOCATIEBEZOEK

De procescoördinator stelt in overleg met de instelling en het panel de datum voor het locatiebezoek vast en de invulling van het bezoekprogramma. ...

De procescoördinator stelt in overleg met de instelling en het panel de datum voor het locatiebezoek vast en de invulling van het bezoekprogramma. Tijdens het locatiebezoek spreekt het panel met verschillende betrokkenen bij de opleiding. Aan het einde van het bezoek formuleert het panel een voorlopig oordeel (positief, positief onder voorwaarden of negatief).

5

ADVIESRAPPORT

Na afloop van het locatiebezoek schrijft de secretaris van het panel een adviesrapport waarin de bevindingen, overwegingen en oordelen van het pane...

Na afloop van het locatiebezoek schrijft de secretaris van het panel een adviesrapport waarin de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel zijn opgenomen. Na akkoord van het panel stuurt de procescoördinator het conceptrapport naar de instelling voor controle op feitelijke onjuistheden. Na reactie van de instelling stelt de panelvoorzitter het definitieve rapport vast en biedt het rapport aan de NVAO aan.

6

BESLUITVORMING

De NVAO neemt een besluit op basis van het adviesrapport van het panel. De instelling ontvangt het voornemen tot besluit en krijgt de gelegenheid h...

De NVAO neemt een besluit op basis van het adviesrapport van het panel. De instelling ontvangt het voornemen tot besluit en krijgt de gelegenheid hierop te reageren. Vervolgens neemt de NVAO een definitief besluit. De NVAO publiceert het besluit en het beoordelingsrapport op haar website.

7

OPVOLGING

Wanneer de uitkomst van de TNO-procedure positief is of positief onder voorwaarden, meldt de instelling de nieuwe opleiding bij DUO voor registrati...

Wanneer de uitkomst van de TNO-procedure positief is of positief onder voorwaarden, meldt de instelling de nieuwe opleiding bij DUO voor registratie in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). Als de uitkomst van de beoordeling positief onder voorwaarde is, laat de opleiding de voorwaarden binnen de gestelde termijn beoordelen door een panel. Indien de uitkomst van deze toets voorwaarden positief is, verleent de NVAO een

accreditatie nieuwe opleiding. Blijkt uit de herbeoordeling dat de opleiding niet aan de voorwaarden voldoet, dan besluit de NVAO tot weigering van de accreditatie nieuwe opleiding. Opleidingen, van instellingen die niet beschikken over een positieve (onder voorwaarden) instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) laten binnen drie jaar een aanvullende toets uitvoeren waarin een panel de gerealiseerde kwaliteit en toetsing binnen de opleiding beoordeelt. De desbetreffende rapportage dient tweeënehalf jaar nadat de toets nieuwe opleiding is verleend bij de NVAO te worden ingediend. Indien de uitkomst van deze toets positief is, verleent de NVAO een accreditatie nieuwe opleiding. Blijkt uit de herbeoordeling dat de opleiding niet aan de voorwaarden voldoet, dan besluit de NVAO tot weigering van de accreditatie nieuwe opleiding.

TARIEVEN

In 2024 bedraagt het tarief van de NVAO voor een toets nieuwe opleiding 23.000 euro.

Het tarief voor een toets nieuwe opleiding inclusief het bijzonder kenmerk "kleinschalig en intensief onderwijs" bedraagt 23.000 euro.

Het separaat beoordelen van dit bijzondere kenmerk kost 23.000 euro.

Voor het wijzigen van de hbo-titulatuur bedraagt het tarief 900 euro.

Bij afwijkende procedures gelden andere tarieven. De kosten voor buitenlandse bezoeken of het inzetten van externe deskundigen, advisering of aanvullende eisen worden aanvullend gefactureerd. Er geldt een resttarief indien de aanvraag voor een accreditatie nieuwe opleiding wordt ingetrokken, in 2024:

- voorafgaand aan panelactiviteiten: 3.500 euro
- voorafgaand aan locatiebezoeken: 13.500 euro
- na locatiebezoeken: 23.000 euro

VEELGESTELDE VRAGEN

Welk kader moet de instelling gebruiken voor de TNO? Het beperkte of uitgebreide?

Instellingen die beschikken over een oordeel positief (onder voorwaarden) op de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) kunnen gebruikmaken van het [beperkte TNO-kader](#). Andere instellingen passen het [uitgebreide kader](#) toe. Het kader is te vinden onder de bestanden op deze pagina.

Welke administratieve gegevens moet de instelling aanleveren bij een TNO?

Instellingen hebben de plicht om in de aanvraag om accreditatie melding te maken van alle afstudeerrichtingen, specialisaties, varianten, locaties en wettelijke vereisten die aan de betreffende opleiding verbonden zijn.

Kan een instelling een TNO combineren met de aanvraag voor een bijzonder kenmerk voor de betreffende opleiding?

Ja, dat kan. Zie voor meer informatie over bijzonder kenmerken deze pagina.

Kan een instelling een ingediende aanvraag nog intrekken?

De instelling kan gedurende het gehele beoordelingstraject de aanvraag intrekken, tot aan het moment waarop de NVAO een definitief besluit – op de in de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze – heeft genomen. Op grond van de European Standards and Guidelines is de NVAO gehouden alle rapporten van beoordelingen publiek te maken, ook als deze een negatieve uitkomst hebben. Met de indiening van het adviesrapport door de panelvoorzitter aan de NVAO start de bestuurlijke behandeling. Dit leidt in alle gevallen tot publicatie van het adviesrapport. Als de instelling de aanvraag intrekt voor aanbidding van het adviesrapport door de panelvoorzitter aan de NVAO, zal de NVAO het adviesrapport niet publiceren.

Hoe wordt het panel voorbereid op de beoordeling?

De voorzitter dient getraind te zijn overeenkomstig de eisen van de NVAO getraind. Tijdens een voorbereidend overleg licht de procescoördinator het kader en de procedure van de beoordeling toe en de van panelleden verwachte attitude tijdens de gesprekken. Tevens zorgt de procescoördinator voor een kalibratie van het panel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen.

Voorafgaand aan het overleg bestudeert het panel het informatiedossier van de opleiding. Tijdens het overleg delen de panelleden hun eerste indrukken, formuleren ze vragen voor het locatiebezoek en spreken ze een werkwijze af voor het locatiebezoek.

Hoe werkt de oordeelsvorming van het panel?

In het panel vindt collegiale oordeelsvorming plaats. Daarbij wordt gelijkwaardig recht gedaan aan de verschillende perspectieven op kwaliteit die in het panel zijn vertegenwoordigd, waaronder het studentenperspectief. Het panel streeft in zijn oordeelsvorming naar consensus.

Kan een aanvraag TNO bij de NVAO tegelijkertijd met een aanvraag macrodoelmatigheid bij de CDHO worden ingediend?

Ja, instellingen kunnen opleidingen door de NVAO laten accrediteren en tegelijkertijd bij de CDHO een macrodoelmatigheidsbesluit aanvragen. Daarbij blijft het risico aanwezig van een negatief doelmatigheidsadvies terwijl het NVAO-traject loopt (met bijbehorende kosten).

De CDHO en NVAO kijken beiden naar de gekozen naam van de voorgenomen opleiding. Wat is het verschil hiertussen?

De CDHO vergelijkt de voorgestelde naam van de opleiding met de gebruikelijke namen in de sector voor vergelijkbare opleidingen. De uitkomst hiervan wordt neergelegd in het advies gericht aan de minister van OCW. De NVAO beoordeelt vervolgens bij de TNO of de naam overeenkomt met vergelijkbare opleidingen en betreft daarbij het advies van de CDHO. De NVAO beoordeelt verder of de naam van de voorgenomen opleiding de inhoud daarvan goed dekt. De CDHO adviseert dus over de gekozen naam en de NVAO neemt de uiteindelijke beslissing.

Bij een opleiding in een andere taal dan het Nederlands beoordelen de CDHO en NVAO deze keuze. Wat is het verschil?

Indien de instelling bij een aanvraag voor een nieuwe opleiding ervoor kiest de opleiding in een andere taal dan het Nederlands aan te bieden, zal de CDHO beoordelen of de voorgestelde taalkeuze aansluit bij de arbeidsmarktbehoefte en haar bevindingen hierover opnemen in het advies. De NVAO beoordeelt of de instelling de keuze voor een andere voertaal dan het Nederlands heeft gemotiveerd. Daarnaast dienen docenten te beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren.

Wat zijn de beslisregels in de TNO procedure?

De procedure kent drie mogelijke eindoordelen: positief, positief onder voorwaarden en negatief.

Positief onder voorwaarden is alleen mogelijk als het panel acht dat herstel binnen twee jaar (of minder) realiseerbaar is.

Het NVAO bestuur kan eigenstandig afwijken van het paneladvies.

Negatief advies en dan?

Indien de procedure leidt tot een negatief paneladvies en/of een negatief besluit staat het de opleiding vrij om op elk gewenst moment een nieuwe aanvraag in te dienen. Bekijk onze [instructie](#) voor meer informatie.

Binnen welke termijn dient de nieuwe opleiding geregistreerd te zijn in CROHO?

Artikel 5.8 van de WHW vermeldt de registratietermijn van een TNO-besluit: tien maanden (artikel 6.2 lid 9) in het geval van een bekostigde en zes maanden in geval van een niet-bekostigde instelling. Binnen die termijn dient de opleiding geregistreerd te zijn in het CROHO.

Hoe verhoudt de procedure van de CDHO zich tot de TNO procedure van de NVAO?

Informatie daarover is op de website van de NVAO opgenomen bij de procedure accreditatie nieuwe opleiding onder de tab algemene informatie.

Hoeveel tijd neemt de TNO procedure bij de NVAO in beslag?

De doorlooptijd van de TNO procedure bij de NVAO is zes maanden bij een volledig dossier ongeacht of het een beperkte of uitgebreide beoordeling betreft. Dat is van moment van registratie van de aanvraag tot de datum van het besluit. Als er een vakantie (in het bijzonder de zomervakantie of het kerstreces) in de looptijd van de aanvraag zit, kan de totale doorlooptijd iets langer dan zes maanden zijn omdat de NVAO schoolvakanties niet meetelt in de doorlooptijd.

Schoolvakanties tellen we in beginsel niet mee. Dus 6 weken in zomerperiode, twee weken kerst, etc.

Hoeveel pagina's mag het informatiedossier beslaan?

Het informatiedossier is een op zichzelf leesbaar document met een omvang van 15 pagina's hoofdtekst voor een beperkte opleidingsbeoordeling en 20 voor een uitgebreide. Dit is exclusief eventuele bijlagen.

Wat betekent 'in detail' beschreven?

In detail beschreven betekent dat voor de beoogde nieuwe opleiding de eerste 60 EC volledig is uitgewerkt en indien van toepassing, een doorkijk geeft naar de volgende jaren. De plannen zijn voldoende uitgewerkt om het panel een helder beeld te geven van de beoogde leerresultaten van de gehele opleiding, de inrichting van het curriculum, de leeromgeving, de toetsing en het docententeam dat de opleiding zal gaan verzorgen. Het informatiedossier en de bijlagen geven het panel een helder beeld van de beoogde leerresultaten voor de gehele opleiding, de inrichting van het curriculum, het concept-OER, de leeromgeving, de toetsing en de samenstelling van het docententeam dat de opleiding zal gaan verzorgen. Voor de eerste 60 EC van de opleiding is alle informatie over de inhoud van de opleiding en de toetsing in concept beschikbaar. Daarnaast zijn voor een aantal onderdelen toetsen uitgewerkt. De opleiding maakt inzichtelijk hoe zij aan het eind van het programma de beoogde leerresultaten zal toetsen.

Mag een opleiding tussentijds veranderen zonder dat een toets nieuwe opleiding nodig is?

Het gaat bij het veranderen van een opleiding of het ontwikkelen van een afstudeerrichting niet om een maximaal aantal vakken of een percentage van het gehele curriculum dat gewijzigd mag worden zonder dat een toets nieuwe opleiding van toepassing is.

Een opleiding mag inhoudelijk vernieuwen zonder dat een toets nieuwe opleiding in beeld komt, zo lang de inhoudelijke kern van de opleiding blijft passen onder de eindkwalificaties, de naam en de CROHO-licentie. Aan die licentie mag het inhoudelijke profiel worden verbonden zoals dat landelijk gangbaar is en meestal is vastgelegd in een domein specifiek referentiekader (WO) door een disciplineoverleg of een landelijk beroeps- en opleidingsprofiel (HBO) door een landelijke opleidingsoverleg (LOO).

Wij gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze website voor de bezoeker beter werkt. Daarnaast gebruiken wij o.a. cookies

voor onze webstatistieken.

Accepteer alle cookies

[Instellingen](#)

Accepteer alle cookies

Maak een selectie

Strikt noodzakelijke cookies

Performance Cookies

Opslaan

[Meer informatie](#)